

UCHWAŁA Nr XXVII/186/20
RADY MIEJSKIEJ KUDOWY-ZDROJU
z dnia 9 grudnia 2020 roku

w sprawie Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla gminy Kudowa-Zdrój na lata 2021-2023

na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2020r., poz.713 ze zm.) w związku z art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. Z 2020, poz. 821), Rada Miejska Kudowy-Zdroju uchwała, co następuje:

§1

Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny dla gminy Kudowa-Zdrój na lata 2021 – 2023, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§2

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Kudowa-Zdrój.

§3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miejskiej
Wojciech Duś

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych należy m.in. opracowanie i realizacja 3 – letniego Gminnego Programu Wspierania Rodziny. Ustawa ta wskazuje na konieczność stworzenia systemu opieki nad dzieckiem i rodziną, w sytuacjach kiedy ma ona trudności w prawidłowym wypełnianiu swoich funkcji. Pomoc ma być kierowana w szczególności do rodzin niewydolnych wychowawczo, dotkniętych przemocą, ubogich i zagrożonych ubóstwem. Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2021 – 2023 dla gminy Kudowa – Zdrój stanowi załącznik do projektu uchwały. Zgodnie z art. 179 ust. 2 w/w ustawy „Rada Gminy, biorąc pod uwagę potrzeby, o których mowa w ust. 1, uchwała gminne programy wspierania rodziny”.

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2021 – 2023 dla gminy Kudowa – Zdrój zawiera działania, jakie będą kierowane do rodzin nie tylko przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Kudowie –Zdroju, ale również podmioty działające na rzecz wspierania rodziny na terenie gminy Kudowa – Zdrój. Działania w ramach Programu koncentrują się przede wszystkim na zapobieganiu umieszczeniu dzieci poza domem, a jeżeli okaże się to nieuniknione, wówczas oddziaływać w tym kierunku, aby pozostawały w opiece zastępczej przez możliwie najkrótszy okres, z zachowaniem stałych kontaktów z rodziną.

SPIS TREŚCI

I.	WPROWADZENIE	2
II.	PODSTAWA PRAWNA	3
III.	ORGANIZACJA WSPIERANIA RODZINY	4
IV.	DIAGNOZA SPOŁECZNA	6
V.	OBSZARY PROBLEMOWE	11
VI.	ADRESACI PROGRAMU	11
VII.	CELE PROGRAMU	12
VIII.	REALIZATORZY PROGRAMU	13
IX.	FINANSOWANIE PROGRAMU	16
X.	MONITORING I EWALUACJA	16
XI.	PODSUMOWANIE	16

I. WPROWADZENIE

Rodzina to podstawowa komórka społeczna zapewniająca ciągłość biologiczną społeczeństwa. Stanowi pierwsze i najważniejsze środowisko wychowawcze dziecka, kształtuje jego osobowość, system wartości, poglądy, styl życia, przygotowuje do pełnienia przyszłych ról społecznych. Wychowawcze oddziaływanie rodziny ma istotny wpływ na socjalizację dzieci i młodzieży poprzez przekazywanie wiedzy o otaczającym świecie wraz z wartościowaniem go i preferowaniem wzorów zachowań. Zdrowa rodzina wypełniając w sposób prawidłowy swoje funkcje zapewnia dzieciom poczucie bezpieczeństwa i własnej wartości dając im możliwość prawidłowego rozwoju i wypełniania ról społecznych.

Prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny zagraża szereg czynników, wśród których istotną rolę odgrywają zjawiska patologiczne. Ich oddziaływanie powoduje, iż rodzina staje się rodziną dysfunkcyjną, czyli taką, która nie potrafi sprostać swoim obowiązkom względem dzieci i innych członków rodziny, a także pomyślnie rozwiązywać swoich problemów i sytuacji kryzysowych.

Problemy występujące w takiej rodzinie często są złożone i wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań. Alkoholizm, narkomania, przemoc, niewydolność w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych to główne problemy dezorganizujące życie rodzin, którym często towarzyszy problem ubóstwa, czy długotrwałego bezrobocia. Są one najczęściej przyczyną niedostosowania społecznego dzieci.

W przypadku dezorganizacji rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań, role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi, moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi. Dlatego, gdy w funkcjonowaniu rodziny pojawiają się dysfunkcje instytucje i służby zobligowane do wspierania rodziny zobowiązane są do podjęcia na jej rzecz określonych działań. Rodziny dysfunkcyjne wymagają stałego monitorowania przez pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych, pracowników przychodni lekarskich, policji czy kuratorów sądowych.

Pomoc rodzinie ma na celu przywrócenie jej prawidłowego funkcjonowania poprzez umożliwienie jej odzyskania lub nabycia umiejętności prawidłowego pełnienia ról opiekuńczo

Gminny Program Wspierania Rodziny dla gminy Kudowa-Zdrój na lata 2021-2023

– wychowawczych i społecznych, aby dziecko pozostało w naturalnej rodzinie i tam zostało przygotowane do prawidłowego funkcjonowania w swoim życiu i społeczeństwie.

Obecny Program jest kontynuacją Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Kudowa-Zdrój na lata 2018-2020 jednocześnie realizuje obowiązek zawarty w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej o sporządzaniu 3- letnich programów wspierania rodziny.

Głównym założeniem Programu jest utworzenie spójnego systemu wsparcia rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, przywrócenia im zdolności do funkcjonowania poprzez wzmocnienie roli i funkcji rodziny, rozwijanie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych oraz zapewnienie bezpieczeństwa dziecku i rodzinie. Realizowane w ramach programu zadania koncentrować się będą nie tylko na dziecku, ale również na całej rodzinie.

II. PODSTAWA PRAWNA

Podstawą działań ujętych w niniejszym Programie są następujące akty prawne:

1. Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2019, poz. 1507 z późn. zm.),
2. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020, poz. 821),
3. Ustawa z dnia 4 listopada 2016r. o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2020r. poz. 1329),
4. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020, poz. 218 z późn. zm.),
5. Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2020, poz.1492),
6. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Kudowa-Zdrój na lata 2014 – 2020.
7. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Kudowie-Zdroju na lata 2019 – 2024

III. ORGANIZACJA WSPIERANIA RODZINY

Zadania dotyczące wspierania rodziny opisane są przede wszystkim w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 roku.

Zgodnie z powyższą ustawą do zadań samorządu gminy należy m.in.:

- opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny,
- zatrudnienie asystentów rodziny, umożliwienie i finansowanie podnoszenia ich kwalifikacji zawodowych,
- tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych (kierowanie do rodzin asystenta rodziny, tworzenie rodzin wspierających, prowadzenie placówek wsparcia dziennego),
- współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej, w następującej wysokości:
 - I. 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
 - II. 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
 - III. 50% na opiekę i wychowanie dziecka w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- sporządzanie sprawozdań z zakresu wspierania rodziny, prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodzin zagrożonych kryzysem.

Natomiast do zadań powiatu należy m.in.:

- zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka i placówkach opiekuńczo-wychowawczych,
- udzielanie wsparcia osobom opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze,
- organizowanie szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka i dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych,
- zatrudnienie koordynatora pieczy zastępczej,

Gminny Program Wspierania Rodziny dla gminy Kudowa-Zdrój na lata 2021-2023

Jednym z zadań ustawowych gminy jest wprowadzenie asystenta rodziny do bezpośredniej pracy z rodziną przeżywającą trudności. Asystent rodziny zajmuje się niezależnie od pracowników socjalnych, wyłącznie pracą z rodziną. Celem pracy asystenta jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej wychowywanie dzieci. Jego głównym zadaniem jest niedopuszczenie do oddzielenia dzieci od rodziny oraz podjęcie działań zmierzających do zażegnania kryzysu w rodzinie.

Rolą asystenta rodziny nie jest powielanie pracy pracownika socjalnego, tylko intensywna praca polegająca na wsparciu rodziny w każdej dziedzinie życia.

Do zadań asystenta rodziny należy m.in.:

1. Opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym,
2. Udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego,
3. Wspieranie aktywności społecznej rodzin,
4. Motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych,
5. Udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zawodowej,
6. Udzielanie wsparcia dzieciom,
7. Prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną,
8. Dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodzin,
9. Sporządzanie na wniosek sądu opinii o rodzinie i jej członkach,
10. Współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej,
11. Współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą
12. Wspieranie kobiet w ciąży i jej rodziny (w szczególności kobiet w powikłanej ciąży, rodziny, w której przyszło lub przyjdzie na świat ciężko chore dziecko, kobiety, które otrzymały informację, że jej dziecko może umrzeć w trakcie ciąży lub porodu, kobiety, których dziecko zmarło bezpośrednio po porodzie na skutek wad wrodzonych, kobiety, które po porodzie nie zabiorą dziecka do domu z powodu poronienia, urodzenia dziecka martwego, urodzenia dziecka niezdolnego do życia, urodzenia dziecka obciążonego wadami wrodzonymi albo śmiertelnymi schorzeniami).

Gminny Program Wspierania Rodziny dla gminy Kudowa-Zdrój na lata 2021-2023

Zanim dziecko zostanie odebrane rodzicom muszą się wyczerpać wszystkie możliwości udzielenia pomocy danej rodzinie, a rodzice pomimo otrzymania wszechstronnej pomocy w dalszym ciągu nie są w stanie zapewnić dzieciom bezpieczeństwa, stabilizacji i odpowiedniej opieki.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nakłada także na gminy obowiązek tworzenia rodzin wspierających oraz prowadzenie placówek wsparcia dziennego.

Rodziny wspierające wspomagają swoim doświadczeniem i chęcią pomocy rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu swoich funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Pełnienie funkcji rodziny wspierającej może być powierzone osobom z bezpośredniego otoczenia dziecka (np. sąsiedzi, znajomi). Rodzinę wspierającą ustanawia Burmistrz po uzyskaniu pozytywnej opinii z Ośrodka Pomocy Społecznej wydanej na podstawie przeprowadzonego wywiadu środowiskowego. Rodzina wspierająca przy współpracy asystenta rodziny, pomaga rodzinie przeżywającej trudności w opiece i wychowaniu dziecka, prowadzeniu gospodarstwa domowego, kształtowaniu i wypełnianiu podstawowych ról społecznych.

Placówki wsparcia dziennego wspierają rodzinę w opiece i wychowywaniu dziecka. Pobyt dziecka w placówce jest bezpłatny i dobrowolny. Dziecko uczęszczające do takiej placówki otrzymuje wsparcie w prawidłowym rozwoju, nabywa umiejętności pokonywania codziennych trudności, niweluje deficyty w nauce, uczy się poprzez zabawę. Placówką wsparcia dziennego może być świetlica, klub, ognisko wychowawcze. Placówką taką kieruje kierownik.

W Gminie Kudowa-Zdrój nie funkcjonują zarówno rodziny wspierające jak i placówki wsparcia dziennego.

IV. DIAGNOZA SPOŁECZNA

Kudowa-Zdrój jest gminą miejską. Liczba mieszkańców na dzień 31.12.2019r. wyniosła 9 768 osób. Analiza lat 2017 – 2019 wskazuje na coroczne zmniejszanie się liczby mieszkańców naszej gminy. Dokonując porównania roku 2019, odnotowano spadek liczby mieszkańców względem roku 2017 o 83 osoby, natomiast względem 2018 roku aż o 216 osób.

Ze świadczeń z pomocy społecznej w latach 2017 – 2019 w ramach zadań własnych i zleconych łącznie skorzystało:

Gminny Program Wspierania Rodziny dla gminy Kudowa-Zdrój na lata 2021-2023

	ROK		
	2017	2018	2019
Liczba rodzin	302	274	263
Liczba osób w rodzinach	532	454	419

(dane OPS w Kudowie-Zdroju)

Analizując powyższe dane zauważalny jest spadek rodzin korzystających z różnych form pomocy społecznej. Jednocześnie obserwuje się złożoność problemów z jakimi na co dzień borykają się mieszkańcy. Ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność i długotrwała choroba to podstawowe powody ubiegania się o udzielenie pomocy w tut. Ośrodku Pomocy Społecznej. Szczegółowe dane ukazujące powody udzielania pomocy oraz liczbę rodzin i osób w tych rodzinach zawarte są w poniższej tabeli:

Powody udzielenia pomocy i wsparcia	ROK					
	2017		2018		2019	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
Ubóstwo	180	315	139	220	134	195
Bezrobocie	143	279	113	213	89	168
Niepełnosprawność	98	161	98	161	96	138
Długotrwała lub ciężka choroba	210	334	203	289	193	267
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych	41	152	38	129	33	116
Alkoholizm	47	73	45	59	48	63
Narkomania	0	0	0	0	2	2

Gminny Program Wspierania Rodziny dla gminy Kudowa-Zdrój na lata 2021-2023

Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	2	2	1	1	1	1
Zdarzenia losowe	2	7	0	0	1	2
Kłęski żywiołowe i ekologiczne	0	0	0	0	0	0
Sieroctwo	0	0	0	0	0	0
Przemoc w rodzinie	0	0	1	4	0	0

(dane OPS w Kudowie-Zdroju)

Dominującymi problemami w rodzinach korzystających ze wsparcia pomocy społecznej jest długotrwała lub ciężka choroba, a w następnej kolejności: ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność, alkoholizm oraz bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych. Znaczną liczbę stanowią rodziny wieloprotymowe, które nie są w stanie samodzielnie przezwyciężyć trudności życiowych.

Posiadanie pracy a co za tym idzie uzyskanie niezależności i bezpieczeństwa finansowego jest głównym celem każdej rodziny prawidłowo wypełniającej swoje funkcje. Niestety duży odsetek rodzin korzystających z pomocy społecznej boryka się przede wszystkim z problemem bezrobocia, który niesie za sobą niedostatek, ale również negatywne skutki w zakresie funkcjonowania rodziny. Prowadzi często do uzależnień, marginalizacji, obniżenia poziomu potrzeb bytowych. W konsekwencji generuje występowanie patologii społecznej oraz nieradzenie sobie w wypełnianiu ról opiekuńczo – wychowawczych i społecznych. Złe funkcjonowanie rodziny jest częstym powodem zaniedbywania przez dzieci nauki, nierealizowania obowiązku szkolnego, demoralizacji oraz niskiej samooceny. Brak odpowiedniego specjalistycznego wsparcia dla takich rodzin powoduje zagrożenie związane z koniecznością odebrania dzieci ze środowiska naturalnego i umieszczenia ich w pieczy zastępczej.

W sytuacji gdy pozostawienie dziecka w rodzinie biologicznej stanowi zagrożenie dla jego bezpieczeństwa lub życia, konieczne staje się odseparowanie go i umieszczenie w pieczy zastępczej. Rodzice są wówczas trwale lub czasowo pozbawieni praw rodzicielskich lub prawa

Gminny Program Wspierania Rodziny dla gminy Kudowa-Zdrój na lata 2021-2023

te zostają im ograniczone, a sąd postanawia o ustanowieniu nad dzieckiem opieki zastępczej poprzez umieszczenie go poza rodziną biologiczną.

Pieczą zastępczą może być sprawowana w formie rodzinnej (rodzina zastępcza – spokrewniona lub niespokrewniona, rodzinny dom dziecka) lub instytucjonalnej (placówki opiekuńczo- wychowawcze).

Liczbę dzieci przebywających w systemie pieczy zastępczej przedstawia poniższa tabela:

	Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej, za które Ośrodek Pomocy Społecznej w Kudowie-Zdroju ponosi częściową odpłatność		
	2017	2018	2019
Rodziny zastępcze	5	8	10
Placówki opiekuńczo – wychowawcze	2	2	3
Roczna kwota odpłatności w zł	33 734	64 671	77 840

(dane OPS w Kudowie-Zdroju)

Rodzicielstwo zastępcze jest czasową formą pomocy zarówno dziecku, jak i jego rodzinie biologicznej, która znalazła się w kryzysowej sytuacji. Dziecko umieszczone w rodzinie zastępczej przyznane jest rodzinie zastępczej na czas, kiedy rodzina biologiczna pokona życiowy kryzys.

Rodzaje rodzin zastępczych:

- Rodzina zastępcza spokrewniona – zakładają ją najbliżsi krewni dziecka np. dziadkowie, dorosłe rodzeństwo, zwykle po śmierci rodziców lub odebraniu/ograniczeniu rodzicom władzy rodzicielskiej.
- Rodzina zastępcza niezawodowa – może ją tworzyć dalsza rodzina dziecka (np. ciotka, wujek), jak i osoby niespokrewnione z dzieckiem.
- Rodzina zastępcza zawodowa - to taka rodzina zastępcza, z którą starosta zawiera umowę o pełnienie funkcji rodziny zastępczej zawodowej; tworzą ją małżonkowie lub osoba

Gminny Program Wspierania Rodziny dla gminy Kudowa-Zdrój na lata 2021-2023

niepozostająca w związku małżeńskim, niebędący wstępnymi lub rodzeństwem dziecka.

Osoba tworząca zawodową rodzinę zastępczą otrzymuje stałe wynagrodzenie.

Rodzina zastępcza zawodowa dzieli się na **rodzinę specjalistyczną**, w której przebywają dzieci niepełnosprawne oraz na **pogotowie rodzinne**, gdzie umieszczane są dzieci na okres do 4 miesięcy (czyli na czas wyjaśnienia sytuacji prawnej dziecka). Do pogotowia rodzinnego trafiają dzieci z interwencji.

- Rodziny dom dziecka – może w nim przebywać nie więcej niż 8 dzieci. Z osobą prowadzącą rodzinny dom dziecka starosta zawiera umowę o świadczenie usług, z tytułu której przysługuje stałe wynagrodzenie miesięczne.

Placówki opiekuńczo-wychowawcze (tzw. domy dziecka) zapewniają dzieciom, które zostały pozbawione częściowo lub całkowicie opieki rodzicielskiej całodobową opiekę i wychowanie oraz zaspokajają jego niezbędne potrzeby bytowe, rozwojowe, w tym emocjonalne, społeczne, religijne.

Liczbę rodzin i dzieci objętych usługą asystenta rodziny przedstawia poniższa tabela:

	ROK		
	2017	2018	2019
Liczba rodzin	11	13	15
o liczbie dzieci:			
1	1	1	1
2	1	7	10
3	5	2	1
4 i więcej	4	3	3
Liczba dzieci ogółem	36	31	36

(dane OPS w Kudowie-Zdroju)

V. OBSZARY PROBLEMOWE

Działania w zakresie wspierania rodziny dotyczą następujących obszarów problemowych:

- Wsparcie rodzin z dziećmi w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej;
- Podejmowanie działań profilaktycznych i edukacyjnych na rzecz rodziny;
- Koordynacja działań różnych instytucji działających ze środowiskami dysfunkcyjnymi;
- Zmniejszanie skali zjawiska zaburzających prawidłowe funkcjonowanie rodziny: ubóstwo, bezrobocie, nieumiejętność prowadzenia gospodarstwa domowego, uzależnienia, przemoc domowa, brak kompetencji rodzicielskich.

VI. ADRESACI PROGRAMU

Odbiorcami Programu są:

- rodziny zamieszkałe na terenie gminy Kudowa-Zdrój wychowujące dzieci i przeżywające różnego rodzaju trudności, których same nie mogą pokonać – zagrożone umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej,
- rodziny biologiczne, których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej, zamieszkałe na terenie gminy Kudowa – Zdrój,
- kobiety w ciąży i rodziny w ramach ustawy o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

VII. CELE PROGRAMU

CEL GŁÓWNY:

WSPARCIE I WZMOCNIENIE RODZINY PRZEŻYWAJĄCEJ TRUDNOŚCI W PRAWIDŁOWYM JEJ FUNKCJONOWANIU

CELE SZCZEGÓŁOWE:

1. Zabezpieczanie podstawowych potrzeb rodziny i dziecka.
2. Wspieranie rodzin przejawiających problemy opiekuńczo – wychowawcze służące przywróceniu jej zdolności do prawidłowego wykonywania funkcji.
3. Zapewnienie dostępności usług w zakresie opieki i poradnictwa.

4. Wspieranie kobiet w ciąży i rodzin, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej oraz w sytuacji niepowodzeń położniczych.

WSPARCIE I WZMOCNIENIE RODZINY PRZEŻYWAJĄCEJ TRUDNOŚCI W PRAWIDŁOWYM JEJ FUNKCJONOWANIU		
Cel szczegółowy	Wskaźniki realizacji działań	Realizator
Zabezpieczanie podstawowych potrzeb rodziny i dziecka	<ul style="list-style-type: none"> - liczba wywiadów środowiskowych - liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną - liczba rodzin z dziećmi korzystających z pomocy żywnościowej (FEAD) - liczba dzieci korzystających z posiłku - liczba rodzin z dziećmi korzystających ze świadczeń rodzinnych - liczba rodzin z dziećmi korzystających ze świadczeń z Funduszu Alimentacyjnego - liczba rodzin objętych świadczeniem wychowawczym 500+ - liczba rodzin korzystających ze świadczeń Dobry Start 	OPS
Wspieranie rodzin przejawiających problemy opiekuńczo – wychowawcze służące przywróceniu jej zdolności do prawidłowego wykonywania funkcji	<ul style="list-style-type: none"> - liczba dzieci korzystających z zasiłków i stypendiów szkolnych - liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny - liczba wniosków złożonych w Sądzie Rodzinnym o przyznania kuratora - liczba programów profilaktycznych - liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej - liczba dzieci, które powróciły do rodziny biologicznej 	OPS, SZKOŁY
Zapewnienie dostępności usług w zakresie opieki i poradnictwa	<ul style="list-style-type: none"> - liczba asystentów rodziny - liczba pracowników socjalnych - liczba rodzin objętych pracą socjalnych - liczba osób, które skierowano do zasięgnięcia porad prawnych 	OPS

Gminny Program Wspierania Rodziny dla gminy Kudowa-Zdrój na lata 2021-2023

	- liczba osób, które skierowano do zasięgnięcia wsparcia psychologa	
Wspieranie kobiet w ciąży i rodzin, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej oraz w sytuacji niepowodzeń położniczych	- liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny - liczba rodzin objętych pracą socjalną - liczba rodzin korzystających z jednorazowego świadczenia w wysokości 4 000zł	OPS

VIII. REALIZATORZY PROGRAMU

W celu skutecznej i efektywnej realizacji założeń Programu niezbędna jest ścisła współpraca podmiotów działających na rzecz wspierania dzieci i rodzin. Skuteczność działań w zakresie przeciwdziałania dysfunkcji rodziny zostanie osiągnięta poprzez wczesne podejmowanie działań profilaktycznych. Dlatego też istotne jest aby wszystkie instytucje zaangażowane w pomoc rodzinie natychmiast reagowały na każde niepokojące sytuacje, które mogą wystąpić w każdej rodzinie.

Program realizowany będzie przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Kudowie-Zdroju we współpracy z następującymi instytucjami:

I.p.	Instytucja	Zakres współpracy:
1.	Urząd Miasta w Kudowie-Zdroju	Wspieranie lokalnych programów oraz inicjatyw na rzecz rodziny w zakresie kreowania i upowszechniania pozytywnych wzorców funkcjonowania rodziny.
2.	Komisariat Policji w Kudowie-Zdroju	Zapewnienie bezpieczeństwa rodzinom na terenie gminy Kudowa-Zdrój. Podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty. Przeciwdziałanie przestępczości i uzależnieniom wśród dzieci i młodzieży.
3.	Szkoły z terenu gminy Kudowa-Zdrój	Realizacja programów profilaktycznych, edukacyjnych i wychowawczych. Wsparcie pedagogiczne dla rodziców i dzieci. Pomoc w rozwiązywaniu problemów wychowawczych.

Gminny Program Wspierania Rodziny dla gminy Kudowa-Zdrój na lata 2021-2023

		Uświadamianie rodzicom potrzeb edukacyjnych dzieci i młodzieży. Organizowanie czasu wolnego. Podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty.
4.	Sąd Rejonowy – III Wydział Rodzinny i Nieletnich w Kłodzku	Orzekanie z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego.
5.	Kuratorzy sądowi	Wykonywanie zadań o charakterze wychowawczo – resocjalizacyjnym, diagnostycznym, profilaktycznym i kontrolnym związanych z wykonywaniem orzeczeń sądu. Podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty.
6.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kłodzku	<p>Udzielanie pomocy i wsparcia w rozwiązywaniu problemów dotyczących rodzin zastępczych oraz rodzin zagrożonych kryzysem.</p> <p>Zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz placówkach opiekuńczo – wychowawczych.</p> <p>Udzielania wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo – wychowawcze.</p> <p>Podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty.</p>
7.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	<p>Zapewnienie osobom uzależnionym i ich rodzinom dostępu do specjalistycznych form wsparcia poprzez prowadzenie Punktu Konsultacyjnego. Wspieranie alternatywnych form spędzania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży.</p> <p>Podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty.</p>
8.	Zespół Interdyscyplinarny	<p>Integrowanie i koordynowanie działań wszystkich instytucji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.</p> <p>Wspieranie osób i rodzin dotkniętych problemem przemocy.</p>

Gminny Program Wspierania Rodziny dla gminy Kudowa-Zdrój na lata 2021-2023

		Podjęcie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty.
9.	Świetlice środowiskowe	Wspieranie rodziny w sprawowaniu jej podstawowych funkcji, pomoc w nauce, organizacja czasu wolnego, rozwój zainteresowań, organizacja zabaw i zajęć sportowych, współpraca z innymi instytucjami w rozwiązywaniu problemów wychowawczych i rodzinnych dzieci, pomoc dziecku w radzeniu sobie z życiowymi problemami, przeciwdziałanie uzależnieniom, zachęcanie do aktywnego spędzania wolnego czasu.
10.	Przychodnie lekarskie	Opieka i profilaktyka zdrowotna. Podjęcie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty.
11.	Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Dusznikach – Zdroju	Umożliwienie rodzinom z dziećmi korzystania ze specjalistycznego wsparcia psychologicznego, terapeutycznego i pedagogicznego.

IX. FINANSOWANIE PROGRAMU

Finansowanie 3 – letniego Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2021 – 2023 odbywać się będzie w ramach następujących środków:

- Środki pochodzące z budżetu Gminy Kudowy-Zdroju,
- Środki pochodzące z budżetu państwa (dofinansowanie w ramach „Programu asystent rodziny i koordynator pieczy zastępczej oraz dofinansowanie w ramach ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”),
- Środki pozyskiwane z innych źródeł.

X. MONITORING I EWALUACJA

Koordynatorem Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2021 – 2023 jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Kudowie-Zdroju.

Przedmiotem ewaluacji będzie skuteczność podejmowanych działań, przede wszystkim w oparciu o analizę osiągniętych wskaźników realizacji działań. Monitoring Programu umożliwi

Gminny Program Wspierania Rodziny dla gminy Kudowa-Zdrój na lata 2021-2023

wgląd w realizację podejmowanych działań, ocenę ich skuteczności, podejmowanie działań korygujących, planowanie dalszych działań oraz doskonalenie działań dotychczas ustalonych.

Realizacja Programu opiera się na stałej współpracy pomiędzy instytucjami, organizacjami i stowarzyszeniami wymienionymi w pkt VIII niniejszego Programu.

W terminie do 31 marca każdego roku Radzie Gminy będzie przekładane sprawozdanie z wykonania zadań realizacji Programu za rok ubiegły.

XI. PODSUMOWANIE

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2021 – 2023 jest zgodny z kierunkiem i działaniami określonymi w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych.

Założeniem Programu jest tworzenie optymalnych warunków dla prawidłowego funkcjonowania rodzin na terenie gminy Kudowa-Zdrój oraz poprawy stylu i jakości ich życia.

Niezbędne jest systematyczne podnoszenie świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków dysfunkcji oraz promowanie rodzinnego stylu życia. Aby osiągnąć zamierzone cele w realizację Programu powinny włączyć się aktywnie instytucje, placówki i organizacje, które swoimi działaniami wspierają dzieci i rodziny. Spodziewanym efektem realizacji Programu powinno być polepszenie sytuacji dziecka i jego rodziny, zwiększenie poczucia bezpieczeństwa, ograniczenie patologii społecznej, zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla dziecka i rodziny.